

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY VLACHOVICE

Název vzdělávacího programu:

Družina radostí a poznávání

**Jaro, léto, podzim, zima,
v družince je vždycky prima.
Pojď se s námi učit se a hrát,
buď náš nový kamarád.**

Obsah

Obsah	2
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1 Předkladatel	3
1.2 Zřizovatel.....	3
1.3 Platnost dokumentu a kontaktní osoba.....	3
2. VÝCHODISKA PRO SESTAVENÍ ŠVP	4
2.1 Charakteristika školní družiny.....	4
2.1.1 Materiální vybavení.....	4
2.1.2 Organizace režimu dne	4
2.1.3 Stravování.....	5
2.1.4 Hygienicko-protiepidemický režim	5
2.2 Personální zabezpečení.....	5
2.3 Údaje o dětech	5
2.4 Spolupráce s rodiči a jinými organizacemi.....	5
2.5 Organizace vzdělávání ve školní družině.....	5
2.6 Činnosti ve školní družině.....	6
2.7 Požadavky na volnočasové aktivity	6
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	8
3.1 Cíle základního vzdělávání	8
3.2 Metody a formy práce	8
3.3 Rámcové cíle.....	9
3.4 Klíčové kompetence	10
3.4.1 Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.4.2 Hlavní pedagogický záměr školní vzdělávací činnosti.....	13
4. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI.....	14
4.1 Člověk a jeho svět	14
4.2 Vzdělávací činnosti	15
PŘÍLOHY:	19

1. Identifikační údaje

1.1 Předkladatel

Základní škola Vlachovice, okres Zlín, příspěvková organizace

Základní údaje o škole a školní družině:

Adresa: Školní družina 763 24, Vlachovice 246
Ředitel školy: Mgr. Petr Daněk
Telefon ředitele školy: 577324024
Telefon školní družiny: 577324374
Fax: 577324375
E-mail: zsvlach@jastr.cz
IČO: 70995478
IZO školní družiny: 118500571
Kapacita školní družiny: 50

1.2 Zřizovatel

Název: Obec Vlachovice
Adresa: 763 24 Vlachovice 50
Telefon: 577324026
Fax: 577324070
E-mail: obec@vlachovice.cz www.vlachovice.cz

1.3 Platnost dokumentu a kontaktní osoba

Platnost: Od 1.9.2007
Kontaktní osoba: Mgr. Petr Daněk

2. Východiska pro sestavení ŠVP

2.1 Charakteristika školní družiny

Školní družina je pro děti místem zájmového vyžití, regenerací sil po vyučování, místem rozvíjení tvořivosti, aktivního odpočinku, seberealizace a posilování sebevědomí, místem poznávání sebe samého a uplatnění se ve skupině. Činnost a výchovné působení vychází z požadavků pedagogiky volného času, alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her. Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti.

Školní družina je součástí Základní školy. Škola je venkovská a je umístěna na začátku obce ve směru od Valašských Klobouk. Její součástí jsou dvě budovy, původní stará škola a nová škola. ŠD se nachází ve staré budově školy v prvním poschodí. Zde je oddělení ŠD, učebna hudební výchovy, malá sborovna, chodba a sociální zařízení. Prostor je oddělen od schodiště zděnou přepážkou. Zde se ještě nachází cvičná kuchyňka a služební byt. V přízemí budovy je školní kuchyně, jídelna a dvě třídy prvního stupně ZŠ. Místnost, kterou využívá školní družina ke svým činnostem není velká, ale pokud nám chybí prostor, využíváme k tématickým hrám i chodbu a třídu hudební.

Ranní družina je určena pro všechny žáky školy, jak dojíždějící, tak i místní. Do odpolední školní družiny mohou docházet žáci 1.–5. ročníku ZŠ. Poplatek za pobyt v odpolední ŠD se platí v souladu se zákonem č.561/2004 Sb., schváleno od 1.4.2005, za pobyt v ranní družině se neplatí. Tento se vybírá 2 x za rok a to v měsíci září a únoru. V blízkosti školy je les a pěkná příroda. U školy se nachází areál s fotbalovým a tréninkovým hřištěm a hřiště s umělým povrchem. Hned u školní družiny je zahrada, ale tato není vybavena pro hry dětí. Z prostor školy můžeme využívat cvičnou kuchyňku a jednou týdně i malou školní tělocvičnu. Vesnice už nám neposkytuje žádné další možnosti vyžití kulturní ani sportovní. Mnoho let výborně spolupracujeme s mateřskou školou.

2.1.1 Materiální vybavení

Školní družina je vybavena novým, krásným a účelovým nábytkem, stoly, kobercem, knihami, hrami, stavebnicemi, výtvarným a pracovním materiálem a sportovním náčiním. Můžeme využívat i cvičnou kuchyňku, která je ve stejném podlaží jako školní družina. Na chodbě jsou skříňky, do kterých si děti ukládají po příchodu své věci. Podle finančních možností se snažíme každoročně obnovovat a doplňovat hry a hračky. S audiotechniky máme pořízenou novou televizi, DVD a přehrávač. Dále máme k dispozici dva počítače. Jeden ve šk. družině a druhý v hudebně. Součástí vybavení je také fotoaparát.

2.1.2 Organizace režimu dne

Školní družina je v provozu od pondělí do pátku.

Ranní družina od 7:00 do 7:45 hodin, odpolední družina začíná po ukončené 4. vyučovací hodině a končí v 15:30h. Rovněž při dělených hodinách docházejí děti do školní družiny.

07:00 – 07:45h – klidné zaměstnání na koberci a u stolečků

11:40 – 12:30h - hygiena, oběd ve školní jídelně

12:30 – 13:00h – vyprávění, četba, předčítání, stolní společenské hry

13:00 – 14:00h – zájmové činnosti, pobyt venku, vycházky, besedy, exkurze

14:00 – 15:00h – spontánní hry, vzdělávání na PC

15:00 – 15:30h – sebevzdělávací činnosti

2.1.3 Stravování

Je zajištěno ve školní jídelně, která se nachází v přízemí budovy školní družiny.

2.1.4 Hygienicko-protiepidemický režim

Školní družinu uklízí jedna uklízečka. Na toaletách je k dispozici teplá voda, tekuté mýdlo, papírové ručníky. V oddělení je umyvadlo s tekoucí studenou vodou, mýdlo a látkový ručník.

2.2 Personální zabezpečení

Pedagogický sbor školní družiny tvoří jedna kvalifikovaná vychovatelka (obor gymnázium + nástavba vychovatelství) a jedna vychovatelka. Vychovatelky se budou vzdělávat v akreditovaných kurzech a samostudiem, za účelem rozšíření pedagogického a všeobecného rozhledu a orientaci v oblastech, které děti zajímají.

2.3 Údaje o dětech

Do školní družiny docházejí žáci prvního až pátého ročníku I. stupně ZŠ. Do ranní družiny mohou docházet žáci 1.– 9. ročníku a to jak žáci zapsaní, tak i žáci, kteří sem přicházejí nepravidelně. Jsou to žáci z obcí: Vlachovice, Vlachovice-Vrbětice, Haluzice, Křekov, Lipina, Vlachova Lhota.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými organizacemi

Se školou je spolupráce na dobré úrovni. Pravidelně se podílíme na akcích organizovaných školou. Rodiče jsou pravidelně informováni o chování svých dětí a to nejen na rodičovských schůzkách. Vychovatelka informuje rodiče o dění ve školní družině pomocí písemného sdělení, telefonicky nebo podle potřeby osobní schůzkou.

2.5 Organizace vzdělávání ve školní družině

- provozní doba a vnitřní řád ŠD jsou součástí příloh. Tyto dokumenty jsou také umístěny na nástěnce a jsou všem přístupné
- podmínky přijímání uchazečů a ukončení vzdělávání je součástí vnitřního řádu školní družiny
- úhrada je prováděna na základě směrnice, provádí se pololetně u vychovatelky
- způsob přebírání dětí a odpovědnosti za ně je popsán v části bezpečnost a ochrana zdraví v tomto dokumentu
- rodiče mají možnost stanovit dobu odchodu dítěte dle svých potřeb
- přestože nám tato služba stěžuje a narušuje práci, chceme v tomto přístupu k rodičům vytrvat
- v ranní družině si děti vybírají činnosti samostatně a vychovatelka napomáhá při vytváření dobrých podmínek
- uspořádání činností ve školní družině je dostatečně pružné, aby mohlo reagovat na individuální možnosti a aktuální potřeby dětí
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený
- děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat
- budeme vytvářet přirozené koutky ke hře, které budou poskytovat dostatek prostoru pro spontánní projevy dětí, doplňujeme je funkčními a podnětnými pomůckami

- veškeré aktivity se snažíme organizovat tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činnosti, pracovaly svým tempem apod.
- do programu jsou pravidelně zapojovány řízené pohybové aktivity
- vychovatelka vytváří podmínky pro individuální, skupinovou i frontální činnost
- pro realizaci jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky
- pedagogové se plně věnují dětem
- děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí
- využíváme tvořivých schopností dětí při estetické úpravě prostředí
- žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů

2.6 Činnosti ve školní družině

Jsou to zejména činnosti pravidelné, příležitostné akce a nabídka spontánních aktivit.

PRAVIDELNÁ ČINNOST

Je dána týdenní skladbou zaměstnání.

PŘÍLEŽITOSTNÉ AKCE

Jsou akce, které nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností, jako např.: besídky, slavnosti, výlety, exkurze,...

SPONTÁNNÍ AKTIVITY

Je průběžná nabídka – klidové činnosti po obědě, při pobytu venku má po organizované části následovat ve vymezeném prostoru, možnost spontánních her, spontánní činnosti ranních a odpoledních družin, atd.. Vychovatelka při těchto činnostech nejen zajišťuje bezpečnost, ale také navozuje podněcuje a motivuje některé vlastní aktivity dětí. Není vyloučena ani její účast při některých hrách. Řízené a spontánní činnosti na sebe navazují.

ODPOČINKOVÉ ČINNOSTI

Chápeme nejen jako klidové činnosti, ale i jako aktivní odpočinek, který bude kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování.

SEBEVZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Nejsou jen vypracování domácích úkolů, ale i didaktické hry, tématické vycházky a činnosti, které upevňují nebo rozšiřují poznatky získané dětmi ve vyučování.

2.7 Požadavky na volnočasové aktivity

POŽADAVEK PEDAGOGICKÉHO OVLIVŇOVÁNÍ VOLNÉHO ČASU – vychovatelka navozuje a motivuje činnosti

POŽADAVEK DOBROVOLNOSTI – všechny činnosti by měly být přiměřené věku dětí a momentálnímu stavu, děti by je měly vykonávat dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace

POŽADAVEK ZAJÍMAVOSTI A ZÁJMOVOSTI – činnosti pro děti by měly být atraktivní, jiné postupy a náměty, měly by být pestré

POŽADAVEK AKTIVITY – činnosti volit tak, aby v nich mohly být přiměřeně úspěšné všechny děti. Aby se podílely na tvorbě týdenních plánů, na přípravě činností, realizaci i hodnocení

POŽADAVEK CITLIVOSTI A CITOVOSTI – všechny činnosti by měly dětem přinášet kladné emoce nejen z činnosti samé a následného ocenění – pochvaly, ale také radost z objevování a překonávání překážek

POŽADAVEK SEBEREALIZACE – činností (jejím produktem je radost) dítě nachází a objevuje sebe sama, zvláště je-li kladně hodnoceno a prostřednictvím činností v oddělení i vytváří sociální kontakt

3. Charakteristika ŠVP

ŠVP je důležitou složkou řízení a plánování. Přispívá k cílenému ovlivňování volného času dítěte ve ŠD, má omezit nahodilost a stereotypnost ve volbě námětů, zajistit širší návaznost na školní výuku, aniž jsou opakovány postupy a činnosti, které děti znají ze školního vyučování nebo z mateřské školy. Má zvýšit prestiž školní družiny v očích veřejnosti jako důležitého výchovně – vzdělávacího činitele. Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá vlastní činností žáků, jejich vzájemným působením s okolím a získávanou vlastní zkušeností. Všechno má být založeno na přímých zážitcích z činností, které budou vycházet z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat. Ve struktuře činností jsou úměrně zastoupeny řízené i spontánní činnosti.

3.1 Cíle základního vzdělávání

- rozvoj dítěte, které bude vybaveno poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života, připravit pro život ve stávající společnosti
- vybavit žádcími vědomostmi, dovednostmi a postoji, nacházet nové vazby mezi již získanými poznatky z vyučování
- pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod a smysl pro sociální soudržnost
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektování etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identity každého, formovat životní postoje
- pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti
- poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví
- rozvíjet specifické nadání dětí
- ovládat negativní citové reakce
- posilovat komunikační dovednosti
- prohlubovat odpovědnost za své chování, získávat samostatnost a schopnost projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí
- školní družina umožňuje odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování

3.2 Metody a formy práce

Výchova mimo vyučování plní funkci výchovně-vzdělávací, kulturní, zdravotně-sociální a preventivní. Činnosti by měly přispívat ke klíčovým kompetencím. Klíčové kompetence uskutečňujeme během celého dne ve všech činnostech a situacích. Jsou založeny na:

- přímých zážitcích dětí, vzájemné spolupráci při učení, společenských problémech a situacích, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených, relaxačních a odpočinkových
- vycházejí z dětské volby, zvědavost a potřeby objevovat
- mají charakter hry, zábavy a zájmových činností

- umožňujeme hledat samostatné cesty, tvořivým myšlenkám a vlastním nápadům
- činnosti jsou provozovány v menších skupinkách, frontálně i individuálně

Vzdělávání přizpůsobujeme vývojovým potřebám dětí dané věkové skupiny. Dbáme, aby tato vývojová specifika byla v plné míře respektována. Vzdelávání je vázáno k různým potřebám jednotlivých dětí. Každému dítěti je poskytována pomoc a podpora, kterou potřebuje, a v kvalitě, která mu vyhovuje. Působení pedagoga vychází z pedagogické analýzy - z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmu dítěte, ze znalosti jeho rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a sledování jeho pokroků.

Pedagogické aktivity probíhají v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, každé dítě je stimulováno, citlivě podněcováno k učení a pozitivně motivováno k vlastnímu vzdělávacímu úsilí způsobem a v míře jemu vyhovující. Dítě tak může dosahovat pokroku vzhledem k jeho možnostem, samo se může cítit úspěšné, svým okolím uznávané a přijímané.

Hry a činnosti dětí jsou založeny na přímých zážitcích. Je podporována zvědavost a potřeba objevovat, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.

Ve vzdělávání je využíváno spontánních nápadů dětí a je jim poskytován dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jejich vlastní plány. V dostatečné míře je uplatňováno situační učení. Dítě se tak učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápe jejich smysl.

Pedagog je průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzí v něm aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, nikoli tím, kdo dítě „úkoluje“ a plnění těchto úkolů kontroluje.

Vzdělávání probíhá v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Dítě tak nezískává jen izolované poznatky či jednoduché dovednosti, získaná zkušenost je komplexnější a stává se pro dítě snáze uchopitelnou a prakticky využitelnou. Dítě získává skutečné činnostní výstupy - kompetence.

3.3 Rámcové cíle

- umožnit dětem osvojit si strategii trávení volnočasových aktivit
- podněcovat děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést děti k všestranné a účinné komunikaci
- rozvíjet u dětí schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i práci druhých
- připravovat děti k tomu, aby se projevovali, jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
- vést děti k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat dětem poznávat rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

3.4 Klíčové kompetence

Rovněž činnost školní družiny, stejně jako je to u ZŠ, by měla ústit v získávání tzv. klíčových kompetencí. Pojem kompetence je chápán jako souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů i hodnotových orientací, které jsou předpokladem k výkonu činností. Ve školní družině podněcujeme děti ke vzdělávání pouze na základě zájmu a vzhledem k omezenému času, po který vychovatelky mohou na děti působit, budeme skromní ve formulaci cílů, které by měly kompetence zakládat či završovat. Školní družina nemá stanovené standardy, kterými musí děti vybavit, proto bude kompetence přiměřeně svým možnostem spíše jen posilovat a rozvíjet. Jelikož jednou činností budeme posilovat pravděpodobně více kompetencí a půjde tedy o komplexní působení, nebudeme u každé jednotlivé činnosti v ŠVP formulovat jedinou kompetenci, která by měla být rozvíjena.

Za prioritní považujeme tyto kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ: žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje, experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané poznatky dává do souvislostí, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalších učení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ: žák si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se učí podchytit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a plánuje řešení problémů, ověřuje prakticky správné řešení problémů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně přichází s novým řešením, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní, svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí, je iniciativní a podnikavý. Započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je při jejich překonávání houževnatý.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE: žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže promluvit na veřejnosti, účinně se zapojuje do diskuse, umí řešit konflikty, dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí, gestem i dalšími prostředky. Umí se v něm vyjádřit i písemně. Nezapomíná, že ke správné komunikaci také přísluší naslouchání druhým. Využívá informační a komunikační prostředky, z předkládaných informací si vybírá. Komunikuje kultivovaně.

SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE: žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je solidární. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE: žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých, chová se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní a společenské). Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními i očekávanými hodnotami národa, etnika a sociální či profesní skupiny. Chápe, že rozvoj a udržení těchto hodnot, jejichž význam se z pohledu jedince i generací může měnit, je podmíněn také ekonomickou situací a posilován či oslabován jedinci, kteří tyto hodnoty zpětně ovlivňují. Váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí. Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně.

KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU: žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné zátěže ze školního vyučování), umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

3.4.1 Výchovné a vzdělávací strategie

Základní vzdělávání má žákům pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout základ všeobecného vzdělání orientovaného na situace blízké životu a na praktické jednání.

Instituce poskytující základní vzdělání mají podle RVP tyto cíle (kompetence)	
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení (k. k učení)	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme děti k vnímání a uvědomování si souvislostí, podněcujeme dětskou zvědavost - volíme vhodná témata a motivujeme děti k samostatnému vyhledávání informací - snažíme se, aby dítě získanou zkušenost dále uplatnilo v praktických situacích a v dalším učení - odhadovat své síly, učit se hodnotit své osobní pokroky a oceňovat výkony druhých - kladným hodnocením a postojem podporujeme chuť k další činnosti - vedeme děti k sebehodnocení - podněcujeme dětskou zvědavost a tvořivost - ve vhodných případech necháme dítě realizovat vlastní nápady
2. podněcovat žáky k tvořivému učení, logickému uvažování a k řešení problémů (k. k řešení problémů)	<ul style="list-style-type: none"> - připravujeme činnosti tak, aby děti hledaly řešení a řešily netradiční problémové úlohy - pozitivně oceňujeme dítě nejen za úspěch, ale také za snahu - zajímáme se o řešení problémů z praktického života i školní družiny a aktivně se zapojujeme do jejich řešení - zdokonalujeme práci s informací ze všech možných zdrojů (umět je vyhledat, třídit, využívat), přiměřeně věku používat - podle schopností a dovedností se zapojovat do soutěží

<p>3. vést žáky k všestranné a účinné komunikaci (k. komunikativní)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - klademe důraz na přiměřenou verbální i neverbální komunikaci se spolužákem, dospělým ve škole i mimo školu - klimatem ve školní družině podněcujeme děti ke komunikaci bez zábran a ostychu - v komunikačním kruhu diskutovat o svých názorech, obhajovat je, učit děti logicky argumentovat, diskutovat, poslouchat názor jiných - čtením vést děti k citovému a estetickému vnímání slovesného díla - pomoc novým dětem při začlenění do kolektivu
<p>4. rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých (k. sociální a personální)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientujeme se na skupinovou práci, spolupráci v kolektivu, vzájemnou pomoc - učíme děti umět prezentovat svou dovednost - děti jsou vedeny a motivovány k aktivnímu zapojení do činnosti a ke zvládnutí hodnocení a sebehodnocení - vedeme děti k aktivnímu rozvoji a ochraně svého fyzického a duševního zdraví - vedeme děti k respektování společně dohodnutých pravidel chování na jejichž formulaci se sami podílejí - učíme děti k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
<p>5. připravovat žáky k tomu, aby se připravovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti (k. občanské)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vychovatel i dítě musí respektovat práva a dodržovat povinnosti nejen při dodržování školního řádu, ale i vnitřního řádu školní družiny - vést děti k tomu, aby si uvědomily, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a podporovat snahu se podle toho chovat - na různých modelových situacích ukazovat, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou - vedeme dítě k respektování individuálních rozdílů, kulturní, náboženské odlišnosti spolužáků ve třídě i ve školní družině, dítě by mělo dodržovat tyto zásady i na pobytových akcích - kolektiv si samostatně stanoví pravidla chování, tato navazují na školní a družinový řád
<p>6. vytvářet u žáků potřebu projevat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i přírodě (k. osobnostně sociální a enviromentální)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - snažíme se navodit pozitivní klima - aktivně se účastníme komunikačního kruhu (vychovatel i děti školní družiny) - vedeme děti k citlivému a kamarádskému jednání - na modelových situacích při dramatizaci se učíme řešit různé životní situace - klademe důraz na enviromentální výchovu - při pobytu v přírodě i na základě teoretických informací vedeme děti k aktivní ochraně životního prostředí - vedeme děti k třídění odpadů
<p>7. pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti (k. pracovní)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně zapojujeme děti do činnosti školní družiny, kdy se učí pracovat s různými materiály a osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky, tyto činnosti doplňujeme o exkurze u místních řemeslníků a podnikatelů

	<ul style="list-style-type: none"> - pestrou nabídkou činností podněcujeme u dětí zájem o budoucí orientaci při volbě povolání - učíme se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v kolektivu - při všech činnostech děti soustavně vedeme k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
8. učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví (osobnostně sociální výchova)	<ul style="list-style-type: none"> - chápeme zdraví člověka jako stav tělesné, duševní a sociální pohody, který se stává základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost - vytváříme esteticky podnětné a zdravé prostředí na jehož tvorbě se děti samy podílejí - případné problémy jednotlivých dětí řešíme ve spolupráci s třídním učitelem a rodiči - vedeme děti ke zdravému stylu života, zásadám zdravotně preventivního chování - bezpečnost a ochrana zdraví (viz. příloha)
9. vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a jejich hodnotám. Učit je žít společně s ostatními lidmi (multikulturní výchova)	<ul style="list-style-type: none"> - formami přiměřenými mladšímu školnímu věku seznamujeme děti s rozmanitostí kultur, jejich tradicemi a hodnotami - zaměřujeme se na rozvoj vědomí při náležitosti evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporujeme přijetí hodnot na nichž je současná demokratická hodnota budována - vedeme k prevenci návykových látek - prevence rasistických, xenofobií a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv

3.4.2 Hlavní pedagogický záměr školní vzdělávací činnosti

Hlavní pedagogický záměr je orientován směrem k dítěti a směřuje k tomu, aby děti získaly dobré základy do života a pro další vzdělávání, a aby byly schopny s uspokojení zvládat další životní a vzdělávací etapy. Vychází z osobnostně orientované výchovy. Usilujeme o osobní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti, se zřetelem na celkový rozvoj osobnosti v úzké součinnosti s rodinou. Každé dítě vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má své individuální a specifické potřeby a možnosti a jejich aktivitám vytváříme potřebné podmínky – možnost svobodné volby.

Vycházíme ze znalostí dětí i konkrétní životní a sociální situace – každé dítě má právo být jiné, má jiné potřeby rozvíjet a učit se svým tempem. Dáváme dětem možnost spoluúčasti na volbě i tvorbě programu, respektujeme právo dítěte na neúčasti nabízené činnosti – právo být pouze pozorovatelem. Respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme děti nesmělé, posilujeme sebevědomí a pozitivně hodnotíme každého, kdo pracuje na úrovni svého osobního maxima, podporujeme u dětí iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii. Posilujeme rozvoj pohybových schopností a zdokonalujeme pohybové dovednosti. Věnujeme zvýšenou pozornost a péči zdravotně znevýhodněným a problémovým dětem.

4. Vzdělávací oblasti

4.1 Člověk a jeho svět

Členění oblasti „Člověk a jeho svět“:

Místo, kde žijeme

Cíl – poznávání nejbližšího okolí, organizace života v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci
Tematické vycházky do okolí, cesta do školy a ze školy, poznávání různých služeb v obci (obecní úřad), dopravní výchova, didaktické hry s dopravními značkami, bezpečnost na cestě, výtvarné činnosti motivované vycházkou, regionální pohádky či pověsti jako poslechové činnosti, činnosti posilující vztah k místním tradicím. (KK- sociální a interpersonální, činnostní a občanské, PT - VDO).

Lidé kolem nás

Cíl - zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, význam a podstata tolerance, empatie a vzájemná úcta, poznávat jak se lidé sdružují, seznamovat se ze základními právy a povinnostmi. Základem aktivit v tomto okruhu je osvojování a dodržování základů společenského chování (pozdravení, seznamování, podávání ruky, komunikace slovní i mimoslovní, umění sdělit poznatek, schopnost naslouchat, tolerance ve skupině, zásady stolování, vytváření kladného vztahu ke spolužákům, pozitivní klima v oddělení). Činnosti, které vedou k naplňování cílů v tomto okruhu – každodenní přivítání se s dětmi při příchodu do družiny, rozloučení při odchodu, urovnávání drobných konfliktů mezi dětmi, dodržování pravidel stolování (nejen správné používání příborů), předcházení šikaně. Můžeme využít i hodnocení – navodit hodnocení tak, že budeme nacházet na hodnocených činnostech jen klady (na výkrese spolužáka najít něco pěkného, ne to, co se mu nelíbí). Zařadíme sem zde také prvky mediální výchovy (předem opatrně vybrané povídky o tom, co doma děti shlédly v TV a slyšely v rozhlase). (KK- občanská a činnostní, PT – VDO, MV).

Lidé a čas

Cíl – těžištěm je budování správného režimu dne a jeho dodržování
Sestavovat a naplňovat režim družiny účelně, učit, že režimové momenty mají probíhat v pohodové atmosféře, učit děti k úctě času druhých, využívat svůj čas, vytvářet návyky na pravidelnou a účelnou přípravu na vyučování a především na vyplňování svého volného času – vytváření základů pro využívání smysluplné volnočasové aktivity. (KK- k trávení volného času, k učení).

Rozmanitost přírody

Cíl – seznámit s rozmanitostí a proměnitelností přírody živé i neživé
Různé tematické vycházky i pobyty v přírodě, při nichž budou mít děti příležitosti pozorovat jejich bohatství i změny, které se v nich odehrávají a potom lze tyto poznatky zpracovat výtvarně nebo jiným způsobem. Didaktické hry s přírodními motivy, péče o pokojové rostliny. Využijeme zde i zkušenosti z ekologické výchovy. (KK- k učení, k řešení problému, PT – EV, VMGES).

Člověk a jeho zdraví

Cíl – děti mají poznat především sami sebe, získávají poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci, o odpovědnosti za své zdraví

Plánování aktivit směřujících o péči osobní hygieny, předcházení úrazům, dbaní na bezpečnost činností (viz. závěrečná část bezpečnost a ochrana zdraví). Můžeme zde zahrnout akce pořádané ve spolupráci s Červeným křížem, jak vyhledat pomoc, hra s nácvikem telefonického volání na tísňové linky. Také zde můžeme zařadit pohybové a tělovýchovné aktivity – pravidelný pobyt venku či tělocvičně, požadavek naučit děti za školní rok aspoň 10 nových her (KK- komunikativní, sociální a interpersonální, občanské).

4.2 Vzdělávací činnosti

Program vzdělávání je inspirován kapitolou RVP pro I. stupeň „Člověk a jeho svět“, je tvořen podle podmínek a typu školy s ohledem na její umístění (vesnická ZŠ) a na dojíždění žáků. Je vypracovaný na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Je rozvržen do 4 ročních období - podzim, zima, jaro, léto a jednotlivých měsíců. Úkoly a činnosti se budou plnit průběžně po celý rok a jsou určeny pro děti od 6 do 10 let.

Cíl: vytvořit pohodu a klid bez stresů, upevnit vztah k přírodě, vést děti ke zdravému životnímu stylu

Tématické části:

Září	Všichni jsme kamarádi - vítáme tě ve školní družině
Říjen	Poznáváme svět
Listopad	Podzim vypráví - barevný podzim
Prosinec	Nastal čas vánoční – Mikuláš a Vánoce
Leden	Bílá zima – příroda spí
Únor	Místo, kde bydlím – tradice našich předků (karneval, masopust)
Březen	Příroda se probouzí – Velikonoce, svátky jara
Duběn	Modrá planeta – naše Země
Květen	Ráj domova – já, rodina, ostatní lidé a věci kolem mne
Červen	Děti, naše radost

Klíčové kompetence se prolínají všemi zájmovými činnostmi, proto nebudou uváděny u každé činnosti zvlášť.

Podzim (září, říjen, listopad)

ZÁŘÍ

- zápis do školní družiny
- seznamujeme se s prostorami, vybavením a řádem školní družiny
- bezpečnost a ochrana zdraví při činnostech ve školní družině
- orientace v prostoru školní družiny a školní budovy
- bezpečná cesta do školy
- tématické vycházky do blízkého okolí školy
- práce s přírodními materiály
- barvy podzimu
- babí léto
- pranostiky a pořekadla o září
- lehkotletický trojboj
- pohybové a sportovní hry, kooperační hry, poznávací hry
- hry na jednoduché hudební nástroje

- zdravá výživa, exkurze do školní jídelny
- rozvíjíme hudebnost pomocí zpěvu a říkadel
- vycházky do přírody
- výtvarné činnosti motivované vycházkou
- drakiáda na hřišti

ŘÍJEN

- práce a činnosti s modelovací hmotou, papírem, stavebnicemi, navlékání korálků, koláže (textil, kůže, vlna)
- pohybové vyjádření podzimu, koordinovaný pohyb a jeho rytmus
- vycházka do lesa - stavíme domečky pro pohádkové obyvatele lesa
- účast na sběrové akci – papír
- písničky o zvířátkách
- výzdoba schodiště
- dramatizace pohádky o zvířátkách, přírodě
- sběr přírodnin a plodů pro myslivce
- změny v přírodě
- ochrana přírody
- tělovýchovné chvilky
- práce na zahrádce na poli
- sklizeň úrody
- výrobky ze zeleniny
- soutěže

LISTOPAD

- výtvarné zpracování barev podzimu (nekonvenční techniky)
- halloween
- příprava přírody na zimu
- hry konstruktivní
- hry tématické, tvořivé
- hudba, rytmus, pohyb
- změny počasí
- četba a předčítání z časopisů a knih
- drogová prevence
- návštěva obecního úřadu ve Vlachovicích

Zima (prosinec, leden, únor)

PROSINEC

- bezpečnost v zimě
- pečení perníčků ve cvičné kuchyňce
- zimní výzdoba školní družiny
- mikulášský den
- výroba adventního věnce
- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené na Mikuláše a Vánoce
- Vánoce na Valašsku
- koledy a vánoční písně
- vánoční besídka s dárky

- zimní sporty podle sněhových podmínek
- tělovýchovné aktivity v místnosti nebo tělocvičně

LEDEN

- karneval ve školní družině
- hry na sněhu a se sněhem (podle sněhových podmínek)
- zdravá výživa, vitamíny
- zdraví a nemocní okolo nás
- zimní módní přehlídka
- hry pohybové, smyslové, didaktické
- dárek k zápisu do 1. třídy
- dramatizace pohádek
- kvízy, doplňovačky a hádanky
- komunikační kruh (neúspěchy ve škole, obavy z vysvědčení)

ÚNOR

- zimní sporty (podle sněhových podmínek)
- návštěva lesa v zimě
- ptačí budka a život okolo ní
- hledáme stopy na sněhu
- návštěva dětí z MŠ Vlachovice
- získáváme a doplňujeme návyky společenského chování
- škola hrou
- my a Evropa okolo nás
- objevujeme Evropu
- tělovýchovné chvílky
- den otevřených dveří při zápisu do I.třídy

Jaro (březen, duben, květen)

BŘEZEN

- probouzení přírody
- první jarní květiny
- pečujeme o koutek živé přírody
- zdravé stravování (ovoce a zelenina v našem jídelníčku)
- exkurze do místní knihovny
- knihy okolo nás – návštěva knihovny
- Praha – naše hlavní město (důležitá místa a události)

DUBEN

- lesní zvěř
- tématická vycházka
- bezpečnost silničního provozu, dopravní výchova
- výtvarné zpracování – chodci, cyklisté a motoristé
- didaktické hry doprava a dopravní značky
- domovní znamení
- Velikonoce – svátky jara
- dubnové počasí

- písničky o jaru a květinách

KVĚTEN

- vycházky do jarní přírody a pozorování změn přírody
- vycházka do sousední obce – poznáváme bydliště svých kamarádů
- Den Země
- poznávání květin na louce a v zahrádkách
- ochrana přírody, beseda s lesníkem
- vyrábíme dárky ke Dni matek
- připravujeme vystoupení na Den matek
- hry na hřišti
- účastníme se sběru papíru
- člověk a jeho zdraví
- beseda se zdravotní sestrou
- civilizační choroby

Léto (červen)

ČERVEN

- oslava Dne dětí – soutěže s odměnami
- hra – hledání pokladu
- plavání (podle počasí)
- kreslení na asfaltu a chodníku
- vycházky do přírody
- táborák na ukončení činnosti ve školním roce
- příprava družinky na prázdniny
- zakončení školního roku

Příležitostní a každoročně se opakující akce školní družiny:

- zahájení školního roku a přivítání prvňáčků ve školní družině
- drakiáda
- turistický výlet
- mikulášské perníky
- vánoční besídka
- návštěva dětí z MŠ
- dárek pro děti k zápisu do 1. třídy
- Velikonoce a svátky jara
- vystoupení na Den matek a dárek pro maminky
- dětský den
- cyklistický výlet do Vrbetic
- čajový dýchánek

Zpracovala: Dagmar Čechová, vychovatelka ŠD, aktualizovala Vlasta Ovesná

Příloha č. 1

Bezpečnost a ochrana zdraví ve školní družině

Bezpečnost žáků je zakotvena v řádu školy a řádu školní družiny a je součástí ŠVP školy.

1. Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:
  - vhodný režim žáků s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem družiny a skladbou zaměstnání
  - vhodný stravovací pitný režim (podle potřeb žáků)
  - zdravé prostředí užívaných prostorů školní družiny podle platných norem (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, rozměry pracovního a sedacího nábytku, hygienické vybavení)
  - ochrana dětí před úrazy
  - výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů, pravidelná kontrola prostorů a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
  - dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře či jiné speciální služby, praktická dovednost vychovatelky poskytovat první pomoc

2. Psychosociální podmínky:
  - klidné prostředí a příznivé sociální klima, otevřenost v komunikaci, tolerance, uznání, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost oddělení školní družiny a školou
  - respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémů, činnost vycházející ze zájmů žáků a osvojování si toho, co vede k praktické zkušenosti
  - věková přiměřenost a motivující hodnocení, dostatečná zpětná vazba
  - ochrana žáků před šikanou a dalšími patologickými jevy
  - vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školní družiny
  - včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě

Řád školní družiny

a) Práva žáků

Žák má právo:

- navštěvovat školní družinu pokud je žákem 1. – 5. ročníku
- na odpočinek a aktivity podporující její všestranný rozvoj
- na ochranu před informacemi, které škodí jeho pozitivnímu vývoji a nevhodně ovlivňují jeho morálku
- na ochranu před fyzickým nebo psychickým násilím a nedbalým zacházením
- na ochranu před všemi formami sexuálního zneužití a před kontaktem s narkotiky a psychotropními látkami
- na poskytnutí pomoci v případě nesnází a problémů
- na život a práci ve zdravém životním prostředí, na odstraňování škodlivin z prostředí využívaného ŠD
- na vyjádření vlastního názoru ve všech věcech, které se ho týkají – svůj názor musí vyjadřovat přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti, jeho názorům musí být dána náležitá váha

Žáci jsou zejména povinni:

- řádně docházet do školského zařízení

- dodržovat školní a vnitřní řád, předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti s nimiž byli seznámeni
- plnit pokyny pedagogických pracovníků vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem

Zástupci nezletilých žáků jsou zejména povinni:

- zajistit, aby žák řádně docházel do školského zařízení
- na vyzvání ředitele školy nebo školského zařízení se osobně zúčastnit projednávání závažných otázek týkajících se žáka
- informovat školu nebo školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, o zdravotních potížích dítěte nebo dalších závažných skutečnostech
- dokládat důvod nepřítomnosti žáka
- oznamovat školskému zařízení údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a změny v těchto údajích

b) Chování

- Žáci se řídí pokyny vychovatelky školní družiny.
- Žáci jsou povinni chránit své zdraví i zdraví svých spolužáků a pracovníků ŠD, mají neustále na paměti nebezpečí úrazu. Dodržují pravidla bezpečnosti a hygieny. Jakákoliv poranění a úrazy okamžitě hlásit p. vychovatelce nebo jinému dospělému pracovníkovi školy.
- Žáci dodržují zásady slušného chování, zdraví dospělé osoby pozdravem „Dobrý den,„.
- Do ŠD přicházejí žáci s dozorem, během pobytu ve ŠD je zakázáno bez dovození p. vychovatelky opouštět prostory ŠD nebo určeného prostředí.
- Do ŠD nesmí žáci nosit věci, které by mohly ohrozit zdraví, způsobit úraz nebo ohrožovat mravní výchovu, nesmí nosit cenné předměty. Ztrátu nebo poškození osobní věci okamžitě ohlásí vychovatelce.
- Ze ŠD není dovoleno odnášet jakékoliv její vybavení nebo hračky.
- Na hodnocení a klasifikaci chování žáka ve ŠD se vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole, tj. udělování napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitele školy, klasifikace sníženou známkou z chování na vysvědčení. Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost ŠD, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen.

c) Docházka do školní družiny

- školní družina je určena přednostně žákům 1. stupně.
- Přihlašování žáků se děje standardizovanými zápisními lístky v nichž by měly být uvedeny tyto údaje: jméno a příjmení, rodné číslo, státní občanství a místo trvalého pobytu, datum zahájení docházky, údaje o zdraví nebo postižení žáka, označení školy, jméno a příjmení zákonného zástupce, místo trvalého pobytu a adresa pro doručování písemností, telefonické spojení. V přihlášce také musí být stanoven čas a způsob odchodu žáka z družiny.
- Do školní družiny docházejí žáci dle údajů na zápisním lístku, který vyplní rodič nebo zák. zástupce při přihlášce dítěte do ŠD.
- Omluvu nepřítomnosti žáka ve školní družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má ze ŠD jinak nebo s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče, nebo zákonní zástupci tuto skutečnost školní družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce sdělí písemně.

- O předčasný odchod nebo uvolnění samotného žáka ze ŠD žádají rodiče nebo zákonného zástupce písemně (datum, čas, podpis).
- Postup vychovatelky při nevyzvednutí žáka do stanovené doby: Vychovatelka dítě nechá ve ŠD ještě následujících 60 minut. Pokud si dítě nikdo nevyzvedne, telefonicky oznámí nastalou situaci řediteli školy a tento rozhodne o dalším postupu (nahlášení na policii ČR, odbor péče o dítě...).
- Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením učitelek nebo vychovatelek. Pokud ostatní třídy končí později, předá děti vychovatelce do školní družiny učitelka, která vyučovala poslední hodinu. Ředitel školy stanovuje rozsah denního provozu.
- Nedochozí-li žák do družiny dle údajů uvedených na zápisním lístku nebo řádně oznámených změn může být ze ŠD vyřazen.
- Školní družinu mohou žáci na žádost rodičů navštěvovat i nepravidelně.
- Přihlašování a odhlašování žáků zajišťuje vychovatelka ŠD, rovněž předává informace rodičům.
- Zařazení dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy.
- ŠD je otevřena v pondělí až pátek od 7:00 do 7:45 h ráno a odpoledne do 15:30h.
- O provozu ŠD v době řádných prázdnin v průběhu školního roku rozhoduje ředitel školy. Před každými prázdninami rozdají vychovatelky ŠD s dostatečným předstihem informace o provozu ŠD v době prázdnin. Žáci musí být na docházku o prázdninách zvlášť písemně přihlášení.
- Žák bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.
- Ve ŠD se žák řídí pokyny vychovatelek, školním řádem a řádem ŠD pro žáky, který je vyvěšen v učebně.
- Docházka do ŠD je finančně hrazena dle Vnitřní směrnice o příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD ze dne 1.4. 2005.

d) Zacházení s majetkem školní družiny

- žák má právo užívat zařízení ŠD, je přitom povinen dbát pokynů vychovatelky ŠD, udržovat zařízení v pořádku a nepoškozené
- za škodu, kterou způsobí žák svévolně a z nedbalosti bude vyžadována odpovídající náhrada

e) Zákonní zástupci žáků školní družiny

- zákonní zástupci mají právo přihlásit nebo odhlásit své dítě ze školní družiny během celého školního roku
- zákonní zástupci mají právo informovat se na své dítě, vznášet podněty a připomínky k práci školní družiny a vychovatelkám nebo vedení školy

Zákonní zástupci žáků jsou seznámeni s řádem školní družiny při zápisu do ŠD (tj. první školní den). S vychovatelkou řeší vzniklé problémy osobně při vyzvednutí žáka nebo písemnou formou (využijí školní notýsek pro sdělení). Rodiče mohou ŠD kdykoliv navštívit, zapojit se s dítětem do činnosti a jsou zváni na významnější akce školní družiny.

Příloha č. 2

Situační analýza

SWOT ANALÝZA

S (silné, Strengths)

Klidnější místo ve škole, zázemí – zahrada, sportovní areál, koupaliště, blízkost přírody, malá tělocvična, možnost využití cvičné kuchyňky, jídelna v budově školní družiny, kvalitní stravování, znalost osobností žáků i většiny jejich rodičů, kvalifikovaná vychovatelka s dlouholetou praxí, ochota a schopnost vychovatelek tvořit a učit se novému, velmi dobrá spolupráce a vstřícnost vedení školy, spolupráce s vyučujícími na 1. stupni ZŠ, dobrá spolupráce s většinou rodičů, umístění dvou tříd v budově ŠD.

W (slabé, Weaknesses)

Nevhodné stoly a židle pro děti 1. a 2. tř., schází WC pro pedagogické pracovníky, velká prašnost v místnosti, velký věkový rozdíl mezi dětmi, malá disciplinovanost současné generace dětí, pasivní přístup, nezájem o činnosti, nevhodný vztah dětí k vybavení, nepropojenost hlavní budovy školy s budovou školní družiny, nechráněné radiátory, které hrozí nebezpečím úrazu.

O (příležitosti, Opportunities)

Výraznější prezentace ukázek a výsledků činností školní družiny, zlepšit spolupráci s KRPŠ, uplatnit dobré tradice ŠD, vytvořit přitažlivou nabídku volnočasových aktivit, více využít možnosti zapojení dětí při rozhodování o vlastních činnostech, zlepšit vybavení školní družiny novými hračkami a hrami

T (hrozby, rizika, Threats)

Snižování počtu žáků, nekázeň, agresivita, styl života v rodině, zaměňování školní družiny za sociální zařízení, nezaměstnanost v naší oblasti, snižování úvazku, snížení rozpočtu obcí, nezakryté radiátory v oddělení i na chodbě školní družiny – nebezpečí úrazu.